

L'economia a la Terra Alta. Recull estadístic

Equip de recerca del Centre d'Estudis de la Terra Alta

1. Anàlisi de la població

Un tema important de treball del present ha de ser les nostres possibilitats de futur, és essencial tenir un anàlisi econòmic de la realitat i una base estadística que ens permeti assenyalar actuacions i estratègies pels propers anys.

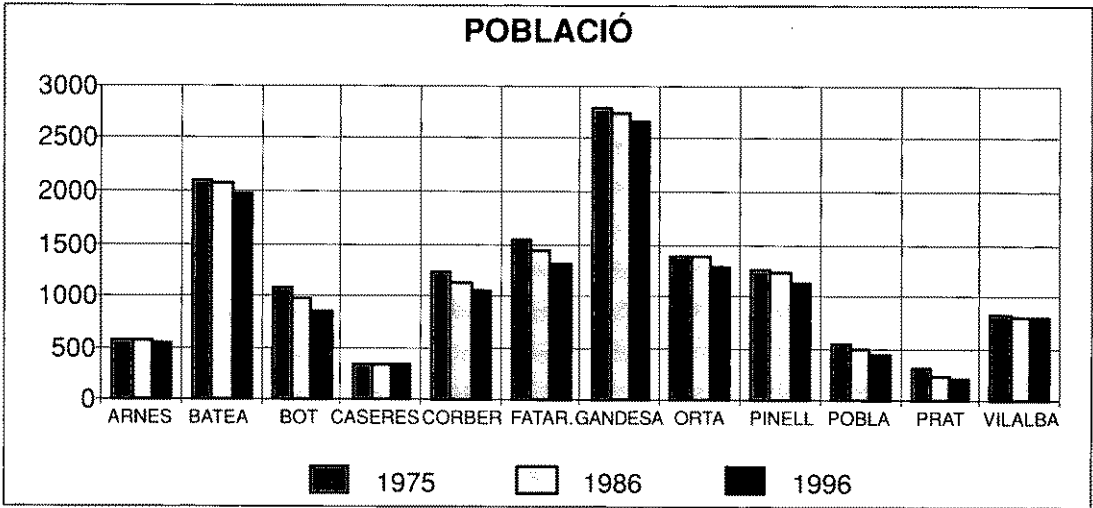
La Terra Alta té una extensió de 739,8 km² i una densitat de població de 17 habitants per

km². La mitjana de Catalunya és de 189,85 habitants per km².

Des de l'any 1975 al 1996 el creixement mitjà comarcal ha estat de **menys** 11,12%, a diferència de la mitjana de la província de Tarragona que és **positiva** en un 5,34%.

Les xifres ens indiquen que hi ha un alt índex d'envelliment a la comarca: 204,26% front

POBLACIÓ	SUPER.	1975	1981	1986	1991	1996	CREIXEMENT % 1975-96	M²/HAB. (96)
ARNES	42,5	579	559	557	534	535	-8,22	12,59
BATEA	127,6	2113	2088	2082	2022	1985	-6,45	15,56
BOT	34,7	1087	1027	987	906	858	-26,69	24,73
CASERES	42,6	329	338	343	343	333	1,20	7,82
CORBERA	52,9	1231	1223	1141	1122	1064	-15,70	20,11
LA FATARELLA	56,2	1533	1465	1432	1383	1301	-17,83	23,15
GANDESA	70,8	2784	2831	2736	2651	2668	-4,35	37,68
ORTA	119,2	1393	1380	1395	1328	1272	-9,51	10,67
EL PINELL	56,9	1256	1280	1244	1170	1125	-11,64	19,77
LA POBLA M.	43,2	533	496	492	471	445	-19,78	10,30
PRAT COMTE	26,4	311	257	232	222	202	-53,96	7,65
VILALBA	67,1	834	788	808	793	796	-4,77	11,86
TOTAL	740,1	13983	13732	13449	12945	12584	-11,12	17,00
TARRAGONA			513050			542004	5,34	91,81
CATALUNYA			5956414			6059494	1,70	189,85

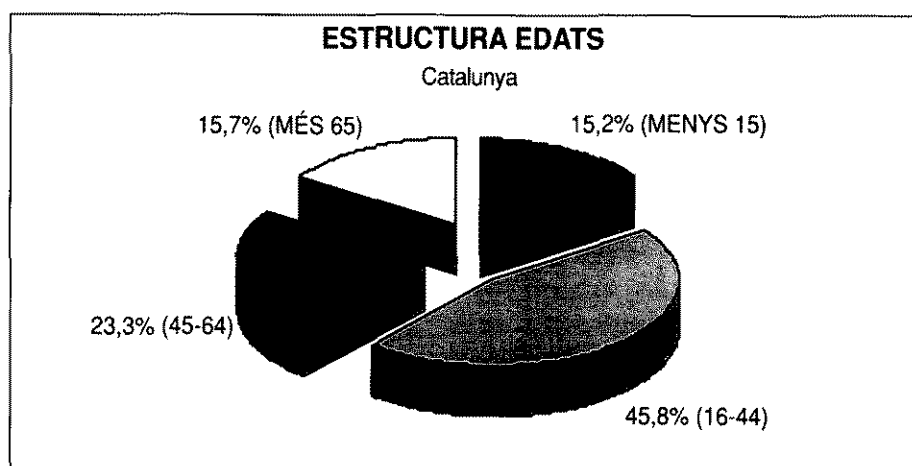
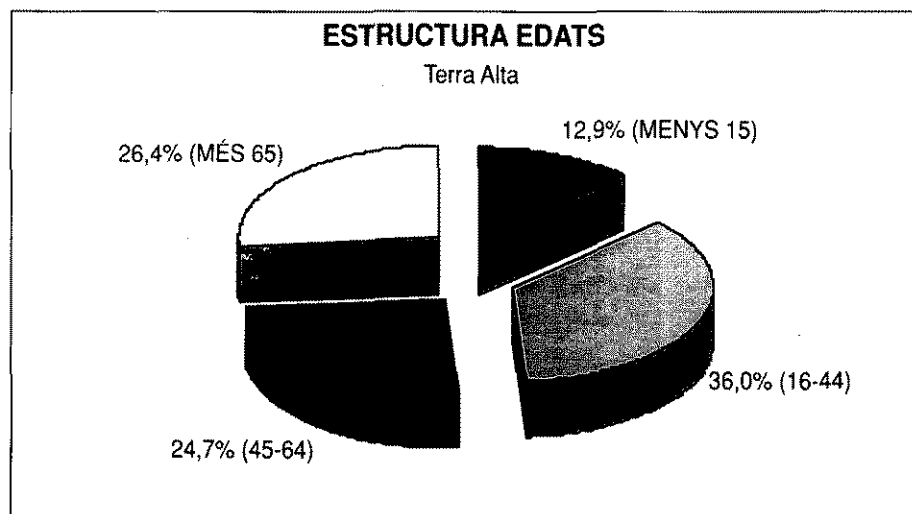
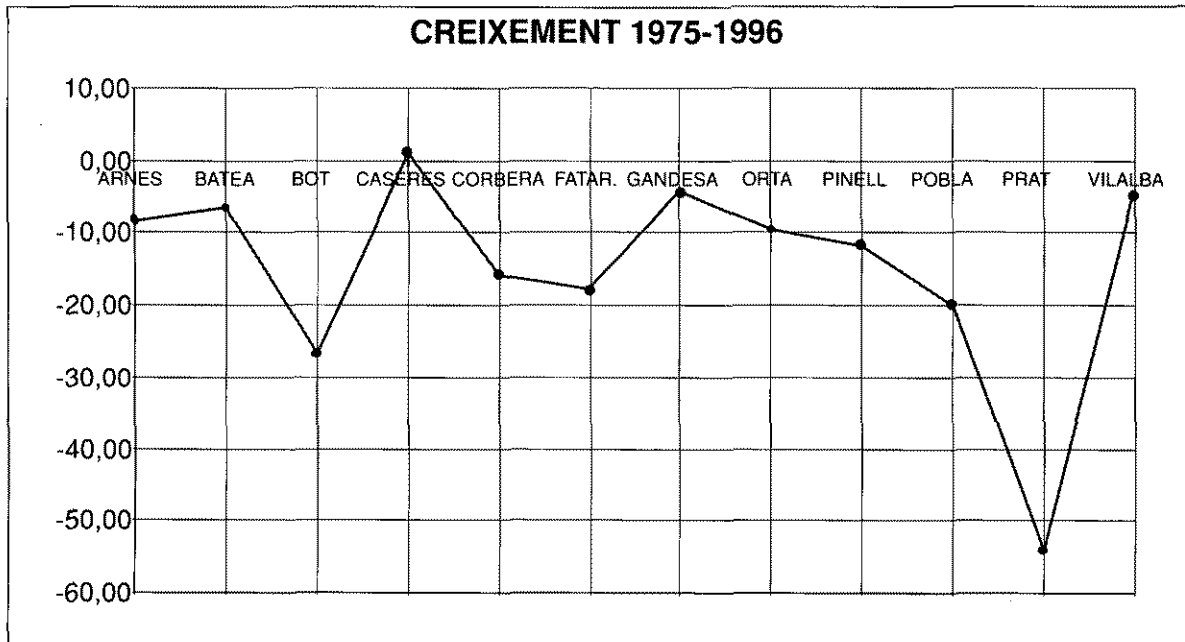


al de Catalunya que és de 103,26%.

L'índex de dependència a la Terra Alta es del 64,66% respecte al de Catalunya que és del 49,86%, la qual cosa comporta un menor poten-

cial de població activa comarcal en relació al conjunt català: Terra Alta: 60,73% i Catalunya 69,02%.

El tret més significatiu de l'evolució més



recent és la pèrdua de població i que no hi ha indicis de que la tendència pugui invertir-se.

El creixement vegetatiu de la comarca és de signe negatiu, es a dir, que el nombre de defuncions supera el de naixements, característic de zones en regressió demogràfica. Aquesta situació s'agreuja a mesura que s'accentua l'envel·liment de la població, encara que és de preveure una futura resistència a la baixa del nombre d'habitants de la comarca i que es pot produir una estabilització entorn als 10.000-11.000 habitants.

2. El sector econòmic productiu

Els indicadors de producció ens assenyalen una oferta empresarial concentrada en l'agricultura, el sector transformador d'indústries manufactureres, el comerç i l'hostaleria.

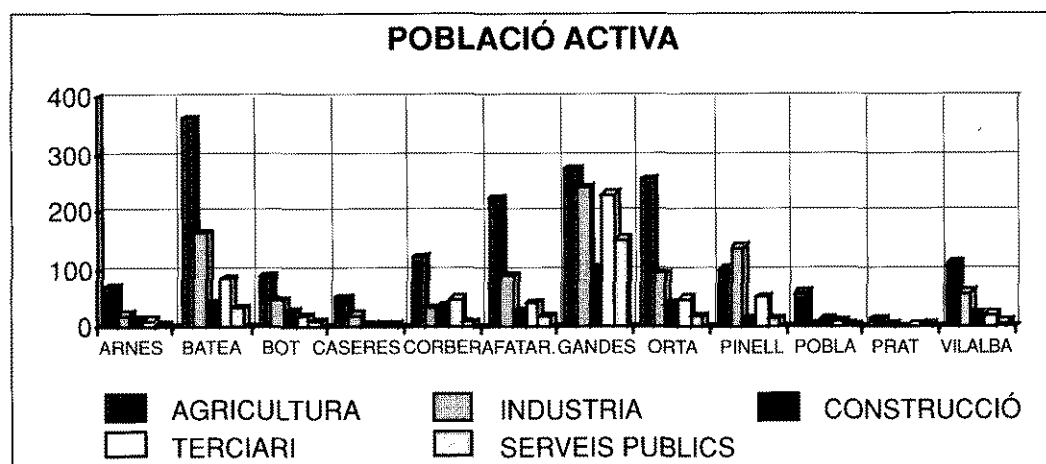
La població activa de la Terra Alta tendeix a disminuir, com a conseqüència de la disminució

i envelliment de la població.

Els actius del sector primari; dedicats pràcticament tots a l'agricultura, col·lectiu més important, tot i la seva evolució negativa al llarg dels darrers anys. Com a la resta de Catalunya hi ha un progressiu envelliment dels empresaris agraris.

Industrialment, la comarca està vertebrada entorn d'una vintena de empreses de dimensió mitjana. Gandesa concentra el major volum ocupacional del sector industrial. El sector de la construcció no té una gran activitat a la comarca; la seva estructura empresarial està molt atomitzada. La major quantitat d'actius del sector de serveis públics també es concentra a la capital de la comarca. La població ocupada en l'agricultura ha sofert un descens important, mentre que ha augmentat lleugerament la del sector serveis i més accentuadament la indústria i construcció.

POBLACIÓ	AGRICULTURA	INDUSTRIA	CONSTRUCCIÓ	TERCIARI	SERV. PÚBLICS	ATUR 1996	% ATUR
ARNES	72	22	14	13	7	13	2,43
BATEA	362	165	43	86	35	47	2,37
BOT	90	47	29	19	12	37	4,31
CASERES	53	22	4	7	6	9	2,7
CORBERA	123	35	36	50	11	46	4,32
LA FATARELLA	223	91	29	43	20	84	6,46
GANDESA	274	242	105	231	153	119	4,46
ORTA	257	95	41	50	21	54	4,25
EL PINELL	102	139	13	54	16	58	5,16
LA POBLA M.	59	7	13	12	6	10	2,25
PRAT COMTE	16	7	2	4	5	14	6,93
VILALBA	111	60	26	23	9	13	1,63
TOTAL	1742	932	355	592	301	504	



L'oferta productiva de la comarca ens porta a un **P.I.B. PER CÀPITA 30** punts per davall de la mitjana de Tarragona i **21** punts per davall de la mitjana de Catalunya.

PIB/(milers any)	TERRA ALTA	CATALUNYA
1990	11817	14305
1991	12029	14694
1992	12232	14585
1993	11757	14275
1994	11417	14559
1995	11973	15066
1996	12445	15709

La Terra Alta és una comarca allunyada dels grans centres industrials, amb dèficits de comunicacions els quals es van millorant, baix volum demogràfic i escassetat d'aigua cosa que comporta grans dificultats per a la seva industrialització. L'activitat industrial és escassa, concentrada als municipis més grans: Gandesa i Batea: Hi ha una petita oferta de sòl industrial concentrat a Gandesa: 24,80 hectàrees.

Els indicadors de consum ens assenyalen uns nivells inferiors a la mitjana provincial i catalana, es reflecteix una renda familiar disponible per càpita creixent. El fort dinamisme d'algunes comarques es contraposa amb l'estancament d'altres, tot i que cal considerar la forta mobilitat inter-àrees, al ser habitual l'existència de mercats de treball que comporten un desplaçament que evita un major desequilibri en la renda familiar disponible per càpita.

Ens trobem amb una de les àrees amb força dependència de la agricultura i la industria de transformació associada a la mateixa. La construcció té poca incidència.

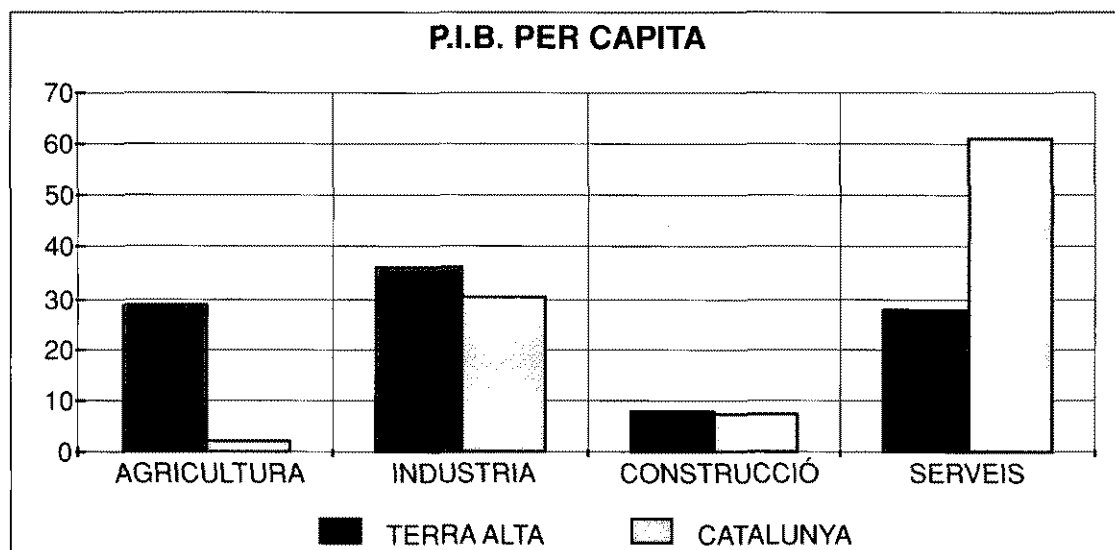
De totes aquestes dades podem extraure una sèrie de dificultats en quant al problema del desenvolupament general de la comarca:

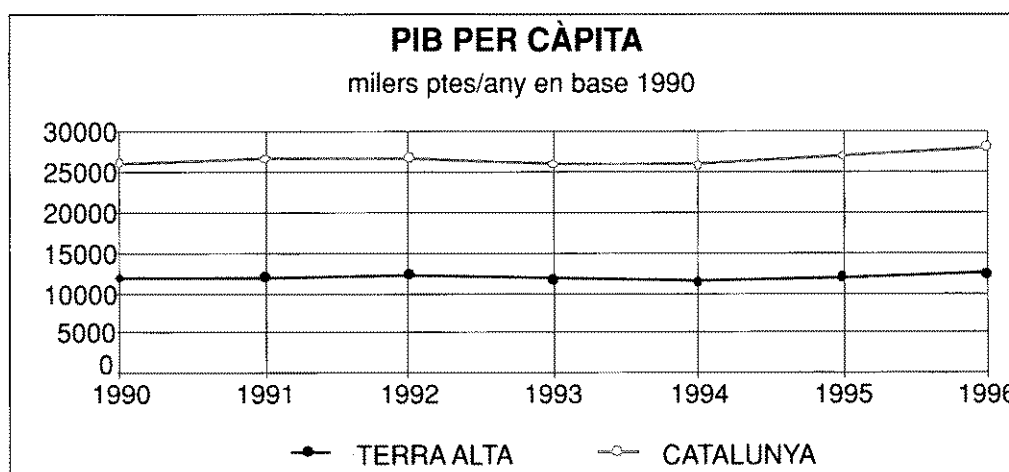
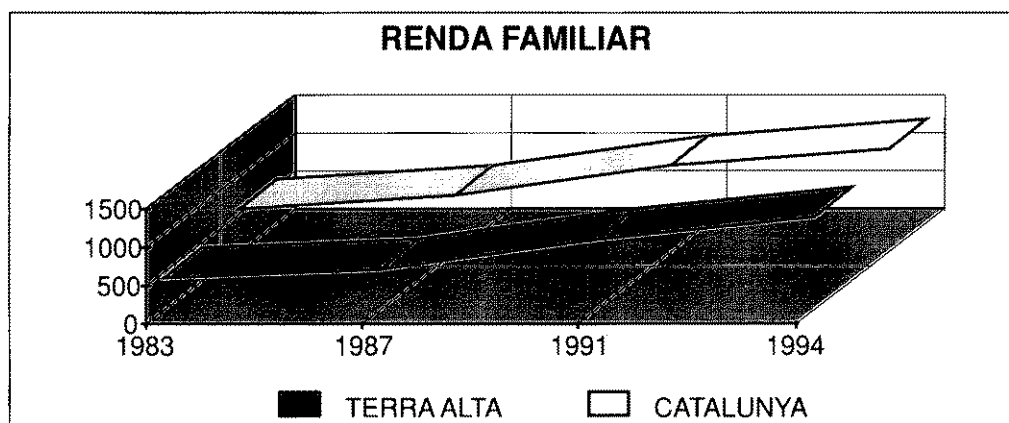
- El problema de l'escassetat d'aigua i predomini d'una agricultura de secà.
- L'aïllament comarcal, bàsicament referit al nivell de comunicacions, avui bàsicament la comunicació interior, més que l'exterior.
- Fort envelliment de la població i creixement vegetatiu negatiu de la comarca.
- Activitat industrial i de serveis mínima junt a l'escassa o quasi inexistent estructura empresarial que ha impedit que es fixi la població en la mesura que no ha pogut oferir llocs de treball a aquells que per un o altre motiu deixaven l'agricultura.

RENTA FAMILIAR	TERRA ALTA	CATALUNYA	TARRAGONA
1983	431,8	570	523,9
1987	531,6	756,3	732,3
1991	933,9	1140,9	1106,3
1994	1207,6	1363,3	1353,3

Una renda per càpita molt baixa. Aquesta va augmentant però a mesura que descendeix la població. Enfront d'aquestes dificultats, algunes idees o propostes que avui en part s'estan intentant dur a terme per tal d'aconseguir el desenvolupament de la comarca:

- Fer tots els possibles perquè l'aigua de l'Ebre arribi a la comarca.
- Trobar per als polígons industrials empreses o particulars amb iniciatives viables, per incrementar el teixit industrial de la comarca.
- Desenvolupar l'activitat econòmica de base: l'agricultura, a nivell d'estructures agràries, millora de la productivitat i la qualitat.





- Potenciar la indústria transformadora, especialment sector del vi i oli. Promocionar i diversificar l'artesania alimentària.

- Desenvolupar l'activitat turística general i l'agroturisme en particular, aprofitant els recursos naturals i culturals de la comarca.

Hem de fer una promoció de la nostra comarca per tal de projectar l'economia d'una manera eficaç i permanent per tal d'assegurar unes superiors cotes de riquesa i benestar.

No podem ignorar les diferències territorials, però això ens ha de fer pensar, més en una millora de l'àmbit comarcal global i no tant en l'individualisme de dotze municipis veïns.

Les dades han estat recollides de:

- L'Anuari Estadístic de Catalunya de la Generalitat de Catalunya
- L'Anuari Econòmic Comarcal de la Caixa de Catalunya
- Tarragona Econòmica del Gabinet d'Estudis de COCIN de Tarragona
- L'economia de Tarragona, Recull estadístic comarcal i municipal de la Diputació de Tarragona.
- La Terra Alta. Estructures productives i evolució social de la Caixa de Catalunya.